

BÁO CÁO

Thẩm tra Tổng quyết toán ngân sách nhà nước năm 2023, tình hình ước thực hiện ngân sách năm 2024 và dự toán ngân sách năm 2025

Để chuẩn bị kỳ họp cuối năm 2024 của HĐND tỉnh khóa X, Ban kinh tế - ngân sách đã tổ chức làm việc với Cục Thuế, Cục Hải quan, Sở Tài chính, Sở Kế hoạch và Đầu tư, tham gia Đoàn giám sát do Thường trực HĐND tỉnh chủ trì.

Ngày 20/11/2024, Ban đã họp toàn thể các thành viên để tiến hành thẩm tra và thông qua các nội dung báo cáo thẩm tra của Ban trình tại kỳ họp. Tham dự họp Ban có lãnh đạo chuyên trách các Ban Hội đồng nhân dân tỉnh và lãnh đạo các Sở, ngành: Kế hoạch và Đầu tư; Tài chính; Xây dựng; Tài nguyên và Môi trường; Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Tư pháp; Ban Quản lý khu kinh tế, Cục Thuế.

Căn cứ Luật Ngân sách nhà nước, Nghị quyết của HĐND tỉnh và trên cơ sở nghiên cứu các báo cáo, dự thảo nghị quyết của UBND tỉnh trình, Ban kinh tế - ngân sách trình HĐND tỉnh một số nội dung như sau:

I. Về phê chuẩn tổng quyết toán ngân sách nhà nước năm 2023

Sau khi xem xét Báo cáo số 314/BC-UBND ngày 30/9/2024 của UBND tỉnh về tổng quyết toán thu, chi ngân sách nhà nước tỉnh Bình Phước năm 2023, Ban kinh tế - ngân sách có ý kiến như sau:

1. Sự cần thiết và thẩm quyền ban hành

Theo quy định tại khoản 3 Điều 30 Luật Ngân sách Nhà nước: “*Hội đồng nhân dân tỉnh quyết định phê chuẩn quyết toán ngân sách địa phương*”. Do đó, việc trình HĐND tỉnh phê chuẩn tổng quyết toán ngân sách nhà nước tỉnh Bình Phước năm 2023 là cần thiết và đúng thẩm quyền.

2. Đối với nội dung tổng quyết toán ngân sách nhà nước tỉnh Bình Phước năm 2023

Ban kinh tế - ngân sách cơ bản nhất trí với nội dung báo cáo của UBND tỉnh và có một số ý kiến sau:

Năm 2023, tỉnh đã có nhiều tích cực trong công tác tổ chức thực hiện và điều hành dự toán ngân sách của địa phương nhưng trước bối cảnh tình hình kinh tế thế giới và trong nước gặp nhiều khó khăn, suy thoái nền kinh tế toàn cầu, thị trường bất động sản suy giảm trầm trọng, nhiều doanh nghiệp FDI sụt giảm đơn hàng đã ảnh hưởng lớn đến hầu hết các khoản thu nội địa. Tổng thu cân đối ngân sách nhà nước đạt 82% dự toán điều chỉnh của HĐND tỉnh; một số khoản thu nội địa chiếm tỷ trọng lớn trong tổng cơ cấu nguồn thu đạt thấp, như: lệ phí trước bạ đạt 46%; thu từ doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài đạt 57%; thu từ doanh nghiệp nhà nước do trung ương quản lý đạt 79%; thuế thu nhập cá nhân đạt 82%. Đáng chú ý

là số thu tiền sử dụng đất, nguồn thu chiếm 25,5% tổng dự toán điều chỉnh của HĐND tỉnh chỉ đạt 35,5% dự toán (hụt thu 2.456 tỷ 593 triệu đồng) gây ảnh hưởng lớn đến việc thực hiện nhiệm vụ chi đầu tư phát triển được bố trí từ nguồn thu này trên địa bàn tỉnh; nợ đọng thuế còn cao;

Công tác điều hành chi ngân sách của UBND tỉnh năm 2023 cơ bản bám sát vào dự toán điều chỉnh đã được HĐND tỉnh thông qua. UBND tỉnh đã thực hiện các biện pháp tiết kiệm chi ngân sách, cắt giảm một số khoản chi không thiết yếu, huy động toàn bộ nguồn lực để đáp ứng kịp thời các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, tuy nhiên chi thường xuyên không đạt dự toán (74%), việc thực hiện một số nhiệm vụ chi chưa đạt kế hoạch đề ra, như: chi hoạt động kinh tế 26%, chi đảm bảo xã hội 59%, chi khoa học và công nghệ 82%, chi giáo dục - đào tạo và dạy nghề 93%,... Việc thực hiện chi chuyển nguồn ở một số cấp ngân sách chưa phù hợp và đã được kiểm toán nhà nước khu vực chỉ ra cụ thể. Do đó, đề nghị UBND tỉnh tích cực hơn nữa trong các giải pháp thực hiện dự toán chi thường xuyên như dự toán đề ra trong những năm tiếp theo, nhất là đối với các lĩnh vực chi các hoạt động kinh tế, giáo dục, khoa học công nghệ; rút kinh nghiệm và có biện pháp khắc phục hạn chế trong chuyển nguồn ngân sách, thực hiện nghiêm túc những kiến nghị đã nêu trong kết luận của Kiểm toán Nhà nước và báo cáo kết quả với HĐND tỉnh theo quy định.

3. Về dự thảo Nghị quyết phê chuẩn tổng quyết toán ngân sách nhà nước tỉnh Bình Phước năm 2023

Ban kinh tế - ngân sách cơ bản nhất trí với nội dung dự thảo nghị quyết, các số liệu quyết toán trình kỳ họp HĐND tỉnh đảm bảo tính hợp pháp. Công tác quản lý ngân sách của địa phương đảm bảo tính kinh tế và tính tuân thủ, chấp hành đúng Luật Ngân sách nhà nước và các quy định quản lý tài chính hiện hành. Các chỉ tiêu thu - chi trong báo cáo tổng quyết toán ngân sách nhà nước năm 2023 cơ bản phản ánh đúng thực trạng thu - chi ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh.

Dự thảo nghị quyết đảm bảo nội dung, phù hợp tình hình thực tế của địa phương. Ban kinh tế - ngân sách đề nghị HĐND tỉnh xem xét, phê chuẩn tổng quyết toán ngân sách nhà nước tỉnh Bình Phước năm 2023.

II. Tình hình ước thực hiện ngân sách năm 2024 và dự toán ngân sách năm 2025

1. Đánh giá tình hình ước thực hiện ngân sách năm 2024

Ban kinh tế - ngân sách cơ bản thống nhất với báo cáo của UBND tỉnh về ước thực hiện thu, chi ngân sách năm 2024 và có một số ý kiến như sau:

1.1. Về thu ngân sách

- Tổng thu ngân sách ước thực hiện là 10.218 tỷ đồng, bằng 84% dự toán Thủ tướng Chính phủ giao, đạt 80% dự toán HĐND tỉnh thông qua, giảm 17% so với năm 2023. Trong đó: thu nội địa ước thực hiện 8.773 tỷ đồng, đạt 77% dự toán HĐND tỉnh thông qua, giảm 20% so với năm 2023; thu từ Hải quan ước thực hiện 1.437 tỷ đồng, đạt 112% dự toán của HĐND tỉnh, tăng 7% so với năm 2023. Đây là năm thứ 2 liên tiếp, việc thực hiện nhiệm vụ thu ngân sách không đạt dự toán của trung ương giao và dự toán của HĐND tỉnh đã thông qua.

- Công tác điều hành ngân sách năm 2024 của tỉnh tiếp tục gặp nhiều khó khăn, nhiều khoản thu nội địa thực hiện đạt thấp so với dự toán của HĐND tỉnh và giảm so với cùng kỳ, như: thu từ doanh nghiệp địa phương ước đạt 77% dự toán, giảm 20%; thu từ doanh nghiệp Trung ương ước đạt 86% dự toán và giảm 20%; thu lệ phí trước bạ ước đạt 85% dự toán, giảm 19%; thu phí và lệ phí ước đạt 90% dự toán, giảm 5% so với năm 2023;

- Các khoản thu từ đất đạt rất thấp: tiền sử dụng đất đạt 28% kế hoạch, giảm 29%; thu tiền cho thuê đất đạt 50% và giảm 77% so với năm 2023. Các dự án đấu giá quyền sử dụng đất khối tỉnh đã qua nhiều năm nhưng chưa thực hiện được; việc thực hiện thu tiền thuê đất một lần của các dự án khối tỉnh gặp rất nhiều khó khăn, không thể thực hiện và ước số thực hiện từ nguồn thu này giảm 85% so với năm 2023. Dự báo tình hình bất động sản trong những tháng cuối năm 2024 chưa khởi sắc, việc tháo gỡ các khó khăn trong thực hiện các trình tự đấu giá quyền sử dụng đất còn gặp nhiều khó khăn do đó việc thực hiện nhiệm vụ thu 505 tỷ 528 triệu đồng trong 02 tháng còn lại của năm 2024 sẽ đặt ra rất nhiều thách thức cho UBND tỉnh trong công tác chỉ đạo, điều hành để thực hiện nhiệm vụ thu đã đề ra.

- Công tác thực hiện thu nợ thuế còn hạn chế; nợ thuế tăng cao so với cùng kỳ, tổng nợ đến ngày 31/10/2024 là 2.328 tỷ đồng, chiếm 20,3% tổng thu (trong đó nợ khó thu là 455 tỷ đồng, chiếm 20%; nợ có khả năng thu là 1.745 tỷ đồng, chiếm 75%).

1.2. Về chi ngân sách

Công tác điều hành chi ngân sách của UBND tỉnh trong năm 2024 cơ bản bám sát vào dự toán đã được HĐND tỉnh thông qua với tổng chi ngân sách ước thực hiện 14.347 tỷ đồng, bằng 102% dự toán Thủ tướng Chính phủ giao và đạt 101% dự toán điều chỉnh HĐND tỉnh thông qua, giảm 44% so với thực hiện năm 2023; một số nhiệm vụ chi ngân sách ước thực hiện không đạt kế hoạch, như: chi sự nghiệp kinh tế 80%, chi sự nghiệp môi trường 89%, chi đảm bảo xã hội 90%, chi sự nghiệp giáo dục, đào tạo và dạy nghề 90%.

Bên cạnh những kết quả về chi ngân sách đã nêu ở trên, trong thời gian tới đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo các cơ quan chuyên môn cần lưu ý những nội dung kiểm toán nhà nước đã chỉ ra trong báo cáo kiểm toán ngân sách địa phương và báo cáo quyết toán ngân sách địa phương năm 2023 của tỉnh Bình Phước; tuân thủ nguyên tắc quản lý ngân sách nhà nước theo quy định tại Luật Ngân sách nhà nước.

2. Về dự toán ngân sách năm 2025

Ban kinh tế - ngân sách cơ bản nhất trí với dự toán thu - chi ngân sách năm 2025 do UBND tỉnh trình. Dự toán thu, chi ngân sách năm 2025 được xây dựng cơ bản tuân thủ theo quy định Luật Ngân sách nhà nước, Chỉ thị số 17/CT-TTg ngày 22/5/2024 của Thủ tướng Chính phủ, Thông tư số 49/2024/TT-BTC ngày 16/7/2024 của Bộ trưởng Bộ Tài chính. Nội dung dự toán được xác định trên cơ sở đánh giá kết quả ước thực hiện ngân sách năm 2024; dự báo khả năng thu, chi và tình hình phát triển kinh tế - xã hội năm 2025. Ban kinh tế - ngân sách đề nghị UBND tỉnh lưu ý nội dung sau:

Ước thực hiện số thu năm 2024 đạt 28%, thu tiền cho thuê đất đạt 50% kế hoạch, tuy nhiên, dự toán số thu tiền sử dụng đất năm 2025 là 3.317 tỷ đồng, tăng 247% so với ước thực hiện năm 2024 và bằng 415% dự toán Chính phủ giao; thu tiền cho thuê đất là 1.101 tỷ 500 triệu, tăng 69% so với ước thực hiện năm 2024 và bằng 197% dự toán Chính phủ giao; dự toán số thu từ đất trong nhiều năm liên tục đạt thấp so với dự toán HĐND tỉnh thông qua¹. Do đó, đề nghị lưu ý nội dung về yêu cầu, nguyên tắc chung xây dựng dự toán ngân sách năm 2025 quy định tại Điều 17, Điều 18 Thông tư số 49/2024/TT-BTC ngày 16/7/2024 của Bộ trưởng Bộ Tài chính hướng dẫn xây dựng dự toán ngân sách nhà nước năm 2025 và kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 03 năm 2025 - 2027².

3. Về điều hành ngân sách năm 2025

Ban kinh tế - ngân sách đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo các cấp, các ngành quyết tâm thực hiện tốt các chỉ tiêu ngân sách, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ năm 2025. Đồng thời, quan tâm một số nội dung sau:

- Về thu ngân sách: phân đầu hoàn thành dự toán thu ngân sách ở mức cao nhất; siết chặt kỷ luật, kỷ cương tài chính, tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra; tiếp tục tăng cường đôn đốc thu hồi nợ thuế; xây dựng các nhóm giải pháp để mời gọi các nhà đầu tư tham gia vào những dự án chiến lược, góp phần gia tăng đóng góp ngân sách địa phương, xây dựng nguồn thu ngân sách ổn định; định hướng và có các giải pháp cụ thể để tháo gỡ khó khăn trong việc tạo quỹ đất sạch và có phương án để thực hiện hiệu quả kế hoạch đấu giá các dự án sử dụng đất. Theo dõi chặt chẽ tiến độ thu ngân sách, đánh giá, phân tích cụ thể từng nội dung thu, qua đó có phương án chỉ đạo, điều hành thu kịp thời. Tiếp tục nâng cao hiệu quả xúc tiến đầu tư, chú trọng cải thiện mạnh mẽ môi trường đầu tư kinh doanh, thu hút đầu tư, phát triển doanh nghiệp.

- Về chi ngân sách: thực hiện tốt các giải pháp thực hiện nhiệm vụ chi ngân sách theo đúng quy định của Luật Ngân sách nhà nước; quản lý, điều hành chi ngân sách nhà nước theo dự toán, chặt chẽ, hiệu quả; đẩy mạnh giải ngân vốn đầu tư công thực hiện các dự án quan trọng, cấp thiết, có tác động lan tỏa, có khả năng giải ngân nhanh, có ý nghĩa quan trọng với phát triển kinh tế - xã hội.

4. Đối với dự thảo nghị quyết về dự toán ngân sách địa phương và phân bổ dự toán chi ngân sách tỉnh năm 2025, tỉnh Bình Phước

Ban kinh tế - ngân sách nhận thấy dự thảo Nghị quyết đảm bảo về nội dung, căn cứ pháp lý, phù hợp với quy định của Luật Ngân sách nhà nước, do đó sau khi UBND tỉnh giải trình, điều chỉnh nội dung phù hợp, Ban kinh tế - ngân sách đề nghị HĐND tỉnh xem xét, thông qua.

¹ Năm 2022 đạt 76%, năm 2023 đạt 35%, năm 2024 ước đạt 28% dự toán của HĐND tỉnh

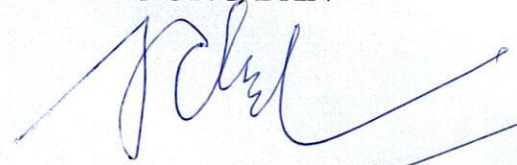
² “phù hợp với đánh giá tình hình thực hiện năm 2024, các năm 2021 - 2024, khả năng thực hiện năm 2025”; “Ủy ban nhân dân tỉnh/thành phố chỉ đạo các cơ quan tại địa phương phối hợp chặt chẽ với cơ quan thuế để xây dựng dự toán thu tiền sử dụng đất sát với khả năng phát sinh nguồn thu trên địa bàn, khắc phục việc dự báo thu và lập dự toán thu các khoản liên quan đến đất đai không sát thực tế phát sinh trong những năm qua theo đúng tinh thần chỉ đạo tại Nghị quyết số 91/2023/QH15 ngày 19 tháng 6 năm 2023 về phê chuẩn quyết toán NSNN năm 2021”.

Trên đây là báo cáo thẩm tra của Ban kinh tế - ngân sách về tổng quyết toán ngân sách nhà nước năm 2023, tình hình ước thực hiện ngân sách năm 2024 và dự toán ngân sách năm 2025. Ban kinh tế - ngân sách kính trình HĐND tỉnh xem xét và quyết định./.

Nơi nhận: Phụ lục

- TTTU, TT HĐND, UBND, BTTUBMTTQVN tỉnh;
- Các đại biểu HĐND tỉnh;
- LĐVP, phòng CTHĐND;
- Lưu: VT.

TM. BAN KT-NS HĐND TỈNH
TRƯỞNG BAN

Huỳnh Hữu Thiết